

Statsbanerne indestaaende samlede Kapitaler fordele sig, altsaa paa Grunderhvervelse, paa Banelegeme, Bygninger, Driftsmateriel osv. Det er imidlertid en Opgørelse, som det vil tage adskillig Tid at fremskaffe, og Udvalget har dels af denne Grund besluttet at undlade ved denne Lejlighed at stille noget Forslag om Ændringer i den hidtidige Postering, men navnlig ogsaa af Hensyn til, at det jo paatænkes at nedsætte en Jærnbankommission, som skal beskæftige sig med hele Statsbanedriften overhovedet. Det vil være naturligt, at ogsaa dette Spørgsmaal inddrages under denne Kommissions Forhandlinger, og det vilde da være lidet heldigt, om Finansudvalget nu foreslog en Posteringsmaade, som maaske om kort Tid atter vilde blive gjort om efter Forhandlingerne i Kommissionen. — Dernæst maa jeg nævne, at der i Finansudvalget har været ført Forhandling med Ministeren om Foretagelse af Forsøg med ny Bremsesystemer paa Statsbanerne. Hvorvidt det af Statsbanerne senest antagne automatiske Bremsesystemer er det mest fyldestgørende, det bedste, man for Tiden har, maa jeg ganske lade staa hen, derom kan Finansudvalget ikke have nogen begrundet Mening. Men det er jo sandsynligt, at der paa dette som paa andre Omraader stadig sker Forbedringer, og det er i højeste Grad nødvendigt netop her at følge med Tiden og altid have det bedste, man kan skaffe sig. Anledningen til Samtalen mellem Udvalget og Ministeren har været den, at der fra en herværende Agent for et nyt Bremsesystem er blevet tilbudt Statsbanerne gratis at installere de af ham anbefalede Apparater paa et helt Tog, saa at Statsbanerne uden Bekostning vilde kunne foretage de fornødne Forsøg. Det er muligt, at ogsaa andre Agenter eller Patenthavere vilde kunne gøre lignende Tilbud, og vi henstille derfor til den ærede Minister, at Tilbud af den Art ikke lades ubenyttede. — Endelig har jeg til sidst at nævne endnu et Spørgsmaal, som har været fremdraget i Finansudvalget, nemlig Spørgsmaalet om de Vilkaar, der af Ministeriet agtes fastsatte ved Meddelelse af Koncessioner til Telefonselskaber i Henhold til Loven af 11te Maj 1897. Det vil erindres, at da denne Lov i forrige Samling var til Forhandling her i Tinget, blev der rejst nogen Indsigelse imod den ud fra det Synspunkt, at det største og rigeste Telefonselskab, nemlig det kjøbenhavnske, ikke vilde indlade sig paa at søge Koncession i Henhold til de Bestemmelser, Loven fastsatte. Det blev

sagt, at dette Selskab var saa mægtigt og stærkt, i Kraft af sin monopoliserede Stilling, at det sikkert ikke vilde gaa ind under Koncessionsvilkaarene, hvorved det underkastede sig Statens Kontrol og Statens Fastsættelse af Taksterne. Efter de Oplysninger, den ærede Minister har givet i Udvalget, kan jeg meddele, at denne Frygt nu har vist sig at være ubegrundet. Samtlige danske Telefonselskaber have ansøgt om Koncession, og Lovens lempelige Midler have vist sig tilstrækkelige. Men Spørgsmaalet bliver da nu, hvorledes Administrationen vil bringe Loven til Anvendelse, hvorledes Vilkaarene blive fastsatte over for Koncessionshaverne. Ærede Medlemmer vilde have bemærket, at der f. Eks. fra adskillige Kommuners Side er fremsat Anker over de Betingelser, som det formenes, at Regeringen vil indrømme Selskaberne. Adskillige af disse Indvendinger ere, saa vidt jeg kan se, ganske ubegrundede og hvile paa Fejlsyn. Men i andre Henseender — og navnlig paa et Hovedpunkt — ramme de det væsentlige, og dette Hovedpunkt ønsker Finansudvalget at fremdrage. Med Hensyn til den økonomiske Side af Telefonedriften kan det offentlige gaa ud fra to forskellige Synspunkter. Man kan enten betragte Telefon- og Telegrafanlæg o. s. v. som Skatteobjekter, betragte deres Drift som Virksomheder, ved hvilke det offentlige — være sig nu Kommunen eller Staten — søger at skaffe sig Indtægt, eller man kan gaa ud fra, at disse Virksomheder maa drives med det Formaal at komme Publikum i saa stort Omfang som muligt til Nytte, det vil sige, at Taksterne sættes saa billig som muligt. Det Synspunkt, som hidtil har været det raadende her i Landet, har været det sidste. Der er hidtil ikke fra Kommunernes Side — Kommunernes Samtykke har jo stadig været nødvendigt for Telefonselskabernes Virksomhed — været stillet Fordring om, at deres Samtykke skulde være afhængigt af nogen væsentlig økonomisk Vinding. Det er maaske hist og her blevet forlangt, at man vilde have en gratis Telefon, stort ud over det er man ikke kommen. Her i Kjøbenhavn, hvor Forholdet er et saadant, at en stor Afgift med Lethed kunde være forlangt af Kommunen, har Kommunalbestyrelsen kun betinget sig en rent forsvindende Indtægt, thi 7—8—9,000 Kr. om Aaret er en ren Bagatel i Sammenligning med, hvad Selskabet tjener. Det vil derfor ikke være i Overensstemmelse med den hidtidige Opfattelse, om man nu som Vilkaar for Koncession vilde stille Fordring